

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

III. De Peccato Originato Sev Tradvce.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

nōn amari. Demum Eux pecc. primum fuit, ait Scotus, amor proprius; ergo & Adæ esse potuit idem.

AD V. S. Aug. passim ait superbiam in eo fuisse, quod optarint fieri Dij per imitationem, non per naturam; ne ulli subessent. Quod votum potuit inesse animo per inconfidentiam sine errore præuio.

III. DE PECCATO ORIGINATO SEV TRADUCE

QVÆSTIO XIV.

An sit peccatum aliquod Originale?

HILDRICVS ZVINGLIVS, patre suo Luthero iunior septennio, in Comment. ad Rom. 5. In quo omnes peccauerunt, sc. non propriè peccatum, ait, sed Effectum peccati, id est, morbum seu defectum: qui tamen per se culpabilis non est, ait lib. de bapt. tract. 3. nec damnationis pœnam inferre potest. Ibid. Peccatum originale non est peccatum, nisi metonymicè; Sed morbus: id est, conditio, misera quidem illa, at multò lenior, quàm crimen meruerat. Infra: Ista ad peccandum amore sui propensio est peccatum originale, non propriè peccatum, sed fons quidam & ingenium sc. actualium peccatorum. Bullingerus, Bucerus, Gualt. excusant istum, quod originale distinguat ab actuali, & non neget esse peccatum orig. sed esse *Actionem sceleratam* dicat, Sic & Anabaptistæ.

ERASMVS Comment. in Rom. 5. in quo omnes peccauerunt, sc. imitatione, non propagatione, negat expresse originale esse peccatum: In secunda editione: obiecto ei Pelagianismo, fatetur se pecc. orig. agnoscere; at de modo Imitationis, seu Generationis silet.

Ergo tria asserit Zvinglius de pecc. Originali.

1. Esse morbum, sc. Concupiscentiam:

2. Hunc metonymicè esse peccatum: Rectè: Sed contra Lutheranos & Calu. qui volunt esse propriè peccatum.

3. Peccatum originale esse metonymicè peccatum.

LUTHERANI coguntur idem asserere. Quia peccatum originale est doni supernaturalis priuatio, quod superadditum fuit homini; & habitualis à Deo auersio: at hoc donum negant fuisse superadditum homini: ergo & negare debent pecc. orig. esse propriè peccatum.

SVADENT ZVINGLIANI istis cum Pelagio.

1. Ezech. 18. *Filius non portabit iniquitatem patris.*

2. Rom. 5. *Per vnus inobedientiam peccatores constituti sunt MULTI;* non omnes. Ergo Imitatione actuali multi; nam si Generatione; iam Omnes constituerentur.

3. Ibid. *Per vnum hominem, imitatione; non per duos generatione, peccatum intravit in mundum.*

4. 2. Cor. 4. *Omnes manifestari oportet, vt recipiat vnusquisque propria corporis, prout gessit.*

5. Rom. 5. *Vbi non est lex sc. cognita, ibi non est prauaricatio; at non est cognitio legis in infantibus; ergo nec pecc. orig.*

6. Rom. 7. *Absque lege peccatum mortuum erat; Ego autem sine lege vivebam aliquando.*

RATIO 1. Christi iustitia non credentibus nil prodest: ergo Adæ peccatum nil obest non peccantibus.

2. Deus remittit pecc. propria: ergo non imputat aliena.

3. Ratio peccati est esse voluntarium; at nil voluntarium inest infantibus.

4. Iulianus. Non peccat natus, non genitor, non creator. Ergo nemo.

5. Quia gignit, sapè est à p. or. ablutus.

6. Si p. o. trahitur generatione; foret naturale vitium. Hoc absurdum est: ergo non est peccatum.

7. Si nascuntur homines potestati Satanæ subiecti: ergo Sathan eorum est conditor.

AVTOR

AVTOR. Est propriè dictum, peccatum originale:

1. Teste S. Scriptura in *Antichristo* p. 4. q. 11.

2. Testibus S. Patribus contra Pelagianos, etiam ante hos coortos existentibus inde ab Sancto Dionysio.

3. Conc. plura damnarunt illum Pelagianismum: ut Palæstinum, anno 198. Mileuitanum anno 402, &c. *Bel-lar. l. 4. ca. 6.*

4. RATIO. I. Quia iubet Apostolica Traditio, teste S. Diony. Orig. &c. infantes, de vita periclitantes, esse protinus baptizandos: Nec id Pelagius, Zvinglius, Erasmus &c. negarunt. Atq; ad remissionem peccati id fit. Act. 12. *Ablue peccata tua &c.* Eph. 5. *Mundans eam lauacro aque in verbo vita.* Nisi enim Ioan. 3. *quis renatus fuerit, &c.*

2. Quia Exorcismus in primitiua Ecclesia fuit vsitatus: ut argumentatur S. Aug. l. 6. contra Iulianum, c. 3. *Id tu commemorare timuisti; tanquã ipse à toto orbe exsufflandus esses, si huic exsufflationi; (quã Princeps mundi à paruulis e-lycitur foras) contradicere voluisses.*

3. Quia Circumcisio fuit remedium contra peccatum orig. testibus S. Patribus.

4. Quia mors est pœna peccatoribus; at moriuntur & infantes nil voluntate peccantes.

5. Christus mortuus est pro omnibus: ergo & pro infantibus, &c. *Bel-lar. cap. 7.*

DICO AD I. ex S. Aug. l. 6. contra Iuli. c. 12. *Non portabit*, quia per Regenerationem abluetur; iuxta Ieremiam

31. Item nec actuale p. patris portabit; nisi imitetur.

AD II. S. Aug. ibid. *Multi*, id est, omnes Adamigenæ; quia verè *multi*. ut Gen. 17. *Pater multarum gentium*; & cap. 22. *In sem. tuo benedicentur omnes gentes.*

AD III. *Autor Hypognostici l. 2.* Vir & mulier non sunt duo, sed vna caro. Vnde Eccl. 24. *A muliere initium peccati; & per illam omnes morimur.*

AD IV. *Aug. ibid.* Si infantes non sint in iudicio manifestandi; nil ad eos hoc dictum attinet: Si sint manifestandi; hanc regenerati recipient *propria corporis glorificati; prout gesserunt in Communione sanctorum*, licet non per seipsos.

AD V. Multi legem ignorantes verè tamen peccant in eam: inde peccata ignorantia. Nam Rom. 2. *Qui sine lege peccauerunt, sine lege peribunt.*

AD VI. *Absque lege peccatum*, non erat Nullū, sed non cognitum pro peccato; exitit tamen: Rom. 5. *Vsq; ad Legem peccatum erat in mundo Non autem imputabatur, cum lex non esset: Ante Moysen vinebant sine lege, in naturæ statu: At ubi lex aduenit, peccatum re-vixit.* id est cognosci cœpit.

AD RATIONEM. I. *Aug. l. 3. de pecc. mer. & remis. c. 2.* Christi iustitia prodest credentibus suâ, aut alienâ voluntate: sic & Adæ pec. obest infantibus alienâ voluntate lapsis.

AD II. *Aug. ibid. c. 8.* Deus remittit peccata propria baptizatis; nō baptizatis imputat alienum.

AD III. In peccato insunt duo: Actio mala, & Reatus; illa voluntaria esse debet, non hic; Reatus igitur in-

est infantibus absque voluntario proprio.

AD IV. Aug. l. 2. de nupt. c. 28. *Quid queris latentem rimam, cum habeas apertissimam ianuam? Per unum hominem peccatum intravit. Ibid. c. 26. voluntarium peccatum primi hominis est originalis causa peccati.*

AD V. Aug. l. 2. de nup. c. 25. 26. 27. baptizatus generat ut homo, non ut baptizatus. Item generat sibi similem in specie, non in individuo; unde pater communicat filio communia naturæ, non individui.

AD VI. Pecc. orig. eatenus est naturale, quod *simus natura filij iræ*; id est, à natiuitate; seu ex conditione materiæ nostræ.

AD VII. Sathan non conditor, sed corruptor naturæ est bonæ. Porro ob argumenta Sectariorum de Traduce p. or. paucis quædam de Anima sunt præmittenda.

QVÆSTIO XV.

Qualis Origo sit anima humana?

Opiniones quinque reiiciendæ; tenenda est sexta. Adeo verò hinc cognoscitur verum illud Tertulliani lib. contra Hermog. *Philosophi, hæreticorum Patriarchæ censendi sunt.*

I. STOICISMVM hunc; *Animas esse particulas substantiæ Dei*; verterunt Gnostici, Manichæi, & Priscillianistæ in hæresin.

II. PLATONISMVM hunc: *Animas hominum à Deo creatas cum Angelis per fastidium cœlestium, & amorem terrestrium, deturbatas in carceres corporum*; in hæresin vertit Origenes. De his duobus prolixè in *Genealog. p. 4. q. 6.*

III. RABINISMVM hunc Hebræorum quidam olim tenuerunt: *Animas cum Angelis omnes creatas esse*; quod Deus nil creatit post diem septimum: non

quod peccarint in cœlo, luanque iam in corpora detrusæ.

SVADENT istis. 1. Deus *Gen. 1.* hominem creauit die sexto ad imag. & similit. suam, quæ est in anima: Deinde, *Gen. 2.* die septimo formauit hominem de limo, quoad corpus. Cum autem par sit ratio omnium animarum, parque corporum: planè creatae sue, int. omnes animæ die sexto; corpora septimo.

2. Absurdum videtur aliquid produci post absolutam creationem septimi diei.

AVTOR. Istam opinionem vocat S. Hieronymus stultam apud S. *Aug. epist. 27.* Eam S. *Th. 1. q. 118. a. 3.* sic refutat. Anima, ut pars, est natura imperfecta; ac proinde naturaliter appetit coniungi cum sua materia. At absurdum à Deo factum opus imperfectum, altero die id perfecisse. Est autem imperfecta; quia alioquin forma non foret: nec naturaliter iungeretur corpori, sed violenter in corpore maneret. Inque pœnam è cœlo demitteretur in corpus.

DICO AD I. Utrobique narratur productio hominis totius, sed hic breuius, isthic prolixius. Nam *Gen. 1.* Creato masculo & fœminæ dixit: *Crescite, & multiplicamini.*

AD II. S. *Aug. epist. 28.* dicit: Deum die septimo cessasse ab opere creationis, & continuo cœpisse opus gubernationis, & operum multiplicatione, in sua quodque specie: Sic & animas multiplicari ex vna eiusdem speciei, in quæ omnes erant virtute, non actu, voluit: qua eadem voluntate animas singulas hodieque creat corporique disposito infundit.

IV. LUCIFERIANORVM errorem: Animas gigni à parentibus, ut corpora: vide in *Genealog. p. 4. q. 6.*

V. S. AVGVSTINVS passim, cum pluribus, censuit, Latere originem animæ; nec temerè id definiendum.

AVTOR. Animæ singulæ tunc crean-

creantur ex nihilo, cum infunduntur corpori sat præparato.

1. Sic Communis S. Patrum; (excepto S. Aug. & Greg. Nysseno:) apud *Bellar. l. 4. c. 11.*

2. Sic omnis Theologia scholastica.

3. Sic causa, cur S. Augustinus senserit latere originem animæ erat, quod nusquam sciret, quomodo peccatum originale possit cum noua animarum creatione defendi contra Pelagianos: At remota quæstione peccati orig. creationem animarum nouam veram esse sensit. Verè autem nec creatio animarum impedit peccati orig. traductionem, nec propagatio animarum ex anima Adæ iuuat propagationem peccati orig. vt protinus liquebit.

QVÆSTIO XVI.

Quomodo derivatur ad nos peccatum Originis?

I. TERTULLIANVS, Propagari ait pec. originale, quod tam anima, quam corpus sit ex traduce, seu animâ patris.

AVTOR, Error est iste. 1. Quia sic carnis vitium inficeret animam, & corpus ageret in spiritum.

2. Labes carnis non est peccatum antè, quàm accesserit anima; cui propriè inest peccatum, indeque transit vis in corpus.

II. MAGISTER, Gandauen. &c. Animam volunt creati à Deo; carnem inquinatam traduci, & inquinare, ob libidinis ardorem, ex qua p. o. traducitur; Sicque morbidam qualitatem corporis redundare in animam.

III. HALENSIS, Bonauent. volunt Animam à carne inquinari; non quod carni p. o.

inhæreat; sed quod caro, iustitia originali carens, rebeller spiritui, trahens animam deorsum, ac distorquens.

AVTOR. Contra hoc militat ista,

1. Quia Infantes ante vsum rationis non habent rebellionem carnis, nisi in potentia; ergo nec haberent pec. orig. quod falsum.

2. Homo in puris naturalibus eam pateretur rebellionem; nec tamē haberet pec. orig.

3. Si Deus tolleretur omnem fomitem; homo tamen contraheret pecc. orig.

4. Spiritus carni vel resistit; tunc non peccat: vel non resistit; tunc peccat actualiter non originaliter.

IV. SENTENTIA igitur VERA est *D. Tho. 1. 2. q. 81. a. 1* & plerumque.

I. Ad traductionem peccati orig. tantum requiri; vt homo per veram generationem ab Adamo descendat: *Roman. 5. In quo omnes peccauerunt;* vt in cuius lumbis omnes fuerunt. Medium itaque, quo pec. or. traducitur, est Generatio, quæ per seminalem rationem patris, tanquam principalis Agentis, procuratur. Sic *Conc. Trid. sess. 6 c. 3.*

II. Non tamen anima ex sua creatione maculatur; sic n. Deus peccati foret autor: Inquinatur autem ex infusione sui in corpus, respectu corporis; non infundentis. Quia creatio est solius Dei simpliciter: infusio autem est & Infundentis Dei, & Recipientis corporis simul.

OBIICIUNT Pelagiani: 1. Peccat. orig. sedem habet in anima, non in carne: sed anima non trahitur ex Adamo: ergo nec peccatum originale.

2. *Julian.* Non peccat natus, non gignens, non creans: ergo non est peccatum originale.

3. Si per generationem pec. or. deriuetur; hæc erit causa peccati; ac proinde malum erit matrimonium.

4. Si per generationem fit p. or. ergo vitium erit naturale; & vel tribuendum Autori naturæ; vel non dicendum peccatum.

Dico AD I. Compositum trahitur ex Adamo, & natura humana, cui inest pec. or. Vnde gignens producit p. or. per accidens, ratione generationis; non per se.

AD II. Rom. 5. *Per unum hominem peccatum intravit: in quo, ut capite, & specie generis humani, omnes Peccaverunt, peccato cum Natura pertransiente.*

AD III. Homo per accidens, non per se, nascitur cum pec. or. Nam hoc accidit naturæ, quæ matrimonio propagatur aliunde corrupta fuisset n. etiam in statu innocentie matrimonium.

AD IV. Naturale dicitur quid bifariam:

1. Essentialiter, quod vel pars est essentia, vel immediatè ex hac fluit.

2. Accidentaliter adueniens: Hoc; non priore modo, peccatum originale est animæ naturale vitium, tribuendumque capiti hominum Adamo, non Deo.

QVÆSTIO XVII.

An omnes homines concipiantur in peccato originali Ordinarie?

I. LUTHERANI plerique volunt, pec. originale tam in corpore toto, quam animæ inesse; ut à plan-

ta pedis usque ad verticem non sit sanitas in eo.

KEMNITIVS p. 2. Exam. ad Trid. sess. 5. vult etiam embrionem informem, ac inorganizatum, teneri pec. or. Itaque neminem ab eo excipiunt.

II. ZVINGLIUS lib. de bapt. &c. Certum statuit, in filiis Fidelium nil de pec. or. inesse: Probabiliter de prolibus Infidelium censet idem: Quin, absolutè negat esse peccatum originale.

III. CALVINUS Inst. 4. c. 16. §. 24. 25. Et in Antidoto ad sess. 6. c. 5. asserit, Fidelium Prolibus non imputari pec. or. Quin sanctas esse ante baptismum, membraque Ecclesiæ. Sic & Bucerus, Martyr, Bulling, &c.

SVADENT isto fundamento: Gen. 1. *Statuam pactum meum inter me, & te, & semen tuum post te, in generationibus tuis sedere sempiterno; Ut sim Deus tuus, & semini tui post te.* Plura par. 3. de bapt.

2. Cal. 1. Cor. 7. Filii fidelium sunt sancti: ergo.

3. Pecc. orig. in parentibus est deletum per baptismum, seu potius fidem: ergo quod non habent, non dant.

AVTOR. I. Pec. or. non inest corpori per se. Quia D. Th. 1. 2. q. 83. a. 1. caro non est capax culpæ, cum nullo modo pollet voluntate; culpa autem esse voluntaria debet voluntate propria, vel aliena.

2. Est autem pec. orig. in Semine, ut in causa instrumentali: Quia per virtutem seminis actiuam & dispositiuam peccatum originale cum natura traducitur, mediante semine.

3. In Anima verò proprie, ut in subiecto, inest, ut quæ sola esse culpæ subiectum queat.

4. At an sit in Essentia animæ; ut D. Thomæ rectius placet: an in voluntate; ut Scotus; an in Appetitu sensitivo; ut Durando videtur: sus de que est in præsens.

II. Omnes qui per ordinariam generatione atq;

nerationem ex Adamo descendunt, pec. orig. contrahunt. Nisi quod B. V. Maria videtur speciali priuilegio excepta: Christus autem fuit sine patre conceptus; Vnde Christi Corpus fuit in Adamo quoad Substantiam; sed non quoad Seminalem rationem. Sic D. Tho. 3. q. 3. 1. a. 1.

II. I. Fidelium infantes non sunt peccati orig. exortes.

1. Sic Scriptura in *Antichristo*. p. 4. q. 12.

2. Sic S. Patres omnes; vt nec vnum pro se adducere sectarii queant. S. Hieron. epist. ad Latam. *Christiani non nascuntur; sed fiunt*. S. Aug. l. 2. de pec. orig. c. 40. *Regeneratus non regenerat filios carnis; sed generat; ac per hoc in eos, non quod regeneratus est, sed generatus, traiecit. Sic igitur siue reus infidelis, siue absolutus fidelis, non generat absolutos uterque, sed reos. Quomodo non solum Oleastri, sed etiam oleæ semina, non oleas generant, sed oleastros.*

3. Sic Conc. Mileuitanum can. 2. Siricius Papa epist. 1. c. 2. Sic vsus Ecclesiæ totius festinat cum paruulis ad baptismum.

Dico AD I. Ea promissio facta est Abrahamæ secundum Fidem, non Carnem, Rom. 1. 9. Gal. 3. 4. ideo fidelium proles pertinere ad fœdus illud populumque Dei incipiunt non ratione carnis, sed fidei per baptismum: quem suscipere quoddam credere est.

AD II. Dicuntur ibi filij infidelium sancti, sicut, infidelem coniugem sanctificari per fidelem, dicitur, sc. nō sanctificatione à peccatis.

AD III. S. Augustinus respondit suprā. Sic ex circumciso nascitur in-

circumciscus; ex Christiano non Christianus. Sic ex non nigris rebus fit atramentum: Ex filicis & calybis tactu existit ignis, qui neutri tamen inest.

QVÆSTIO XVIII.

An Conceptio B. Mariæ fuerit affecta peccato originali?

LUTHERANI duo asserunt infanda.

I. POMERANVS in Comment. c. 1. & 44. Ierem. Paptis articulus est fidei, B. Virginem & sine peccato, & ex Sp. Sancto fuisse conceptam.

II. ILLYRICVS Cent. 9. c. 10. H. Shustus, Kemniti-
us in sess. 3. Sententiam de Immaculata B. Virginis Conceptione esse erroneam; Defendi contra verbum Dei. Non posse pro ea scripturas afferri, non Traditionem, non Patres; sed reuelationes crepari solas.

SVADENT multis. I. SCRIPTVRIS. 1. Quæ, ait Kemn. solum Christum excipiunt à peccato: vt 2. Cor. 5. *Eum qui peccatum non nouerat*. Heb. 7. *segregatus à peccatoribus*.

2. Quæ vniuersis hominibus peccatum adscribunt. Vt. Rom. 5. *In quo omnes peccauerunt*. 2. Cor. 11. *In Adam omnes moriuntur*. Eph. 2. *Eramus naturā filii ira*.

3. Si vnus pro omnibus mortuus est, 2. Cor. 5. *ergo omnes mortui sunt*; & pro omnibus mortuus est Christus. Quod si B. V. semper iusta fuit; ergo nec antè, quam esset in rerum natura, nec postea, fuit peccato obnoxia.

II. S. PATRES negant fuisse Immaculatam. 1. Manifestum est, ait Kemniti-
us, Augustinus, Mariam sine peccato conceptam fuisse. *Alias enim non opus fuisset, conferri Ipsi gratiam ad vincendum peccatum*. Collatam verò esse docet S. August. l. de nat. & grat. c. 36.

2. Aug. l. de fide, c. 26. *Firmissime tene*; *Omnem hominem qui per concubitus concipitur, cum pec. orig. nascit*; Sic & S. Ambr. & Euseb. Emis. hom. 2. de Nat. Dom. *A peccati orig. nexu nullus immunus existit*; Ne ipsa Genetrix Redemptoria.

3. Aug. l. de perfect. iust. *Quisquis fuisse in hac vita aliquem hominem, vel aliquos putat; excepto vno Mediatore Christo; quibus necessaria non fuerit remissio peccatorum; contrarius est S. Scriptura huic: Per vnum hominem pecc. &c.*

4. S. Aug. l. 5. in Iulianum, c. 9. *Per concupiscentiam Christus concipi noluit*. &c. *Mariæ corpus, quamuis inde venerit; tamen eam, concupiscentiam sc. non traiecit in Corpus, Christi sc. quod non inde concepit. Corpus Christi inde dictum esse, in similitudine*
CARNIS.

carnis peccati, quia Omnis alia hominum caro peccati est; quisquis negat. &c. detestandus hæreticus inuenitur.

5. S. Bern. epist. 17 ad Lugd. Can. & S. Anselmus docent B. V. conceptam in pec. orig.

III. Ex RATIONE. 1. Si B. V. non fuit captiua; ergo nec verè redempta fuit.

2. Christus mortuus est pro omnibus peccatoribus, non pro iustis.

3. B. V. omnes humanas pertulit ærumnas, ac mortem; hæc sunt stipendia peccati.

4. Gloriæ Christi derogat, si priuilegium immaculatæ conceptionis alteri tribuatur.

IV. MENDACIA Kemnitiana sunt: 1. pag 520. Tempore Lombardi ignota fuit opinio de Immac. Concept. B. V.

2. Lombardus ex S. Augustino disputare cõpic: B. Virginem in conceptione Christi liberatam ab omni peccato, & fomite etiam.

3. Posterius eius excogitarunt sanctificationem in vtero, & sanctam Natiu. Virginis.

4. Inde è contra est nata opinio de Immacul. Concept. Virgin.

5. Demum Conc. Trid. in append. de concept. B. Virg. vt & Sixtus IV. liberum fecit opinari extra, præter, & contra Dei verbum.

AUTOR. De hoc duo: Certa, & Probabilia. Certa sunt quatuor: 1. B. Mariam in vtero sanctificatam fuisse.

2. In Adamo aliquatenus peccasse.

3. Ante Animationem non fuisse sanctificatam.

4. Non esse de fide Immaculatam conceptionem. Probabile vnum; de Immaculata conceptione. Atque hæc contra hæreticos differemus.

I. B. Virgo, nondum nata, fuit in vtero sanctificata.

1. Quia credendum, Deiparæ maiora data priuilegia, quàm cuiquam Sanctorum: at Jeremias cap. 1. Baptista, Luc. 1. sanctificati in vtero fuerunt.

2. Quia festa instituit Ecclesia non nisi Sanctis: at B. Mariæ Natiuitati festum indixit: dist. 3. de Concep. c. 1.

3. Sic & S. Patres apud Canisum l. 1. Marial. c. 5. Itaque id negare, prorsus

erroneum est: Catharinus vult esse hæreticum: Malè: quia non est apertè definitum. Neque tantum est probabile ac pium; vt Caietano visum; Sed verum ac certum.

II. Deipara peccauit in Adam; & ex vi conceptionis suæ fuit obnoxia pec. orig. siue; habuit debitum id contrahendi; nisi gratiâ Dei fuerit impeditum.

Est contra Catharinum & Galatinum l. 7. c. 10. qui ideo negant: Quod ad pec. orig. constituendum duo requirant: Contentum fuisse in carne Adæ: Et in Pacto Dei cum Adamo: At B. Mariam potentiâ fuisse in Adami Carne; sed non in Pacto Dei.

Sed probatur 1. Rom. 1. Omnes in Adam peccauerunt.

2. Quia cæteroquin B. V. non fuisset redempta à Christo, pro Omnibus mortuo. Mat. 1. Ipse saluum faciet populum suum. Ioan. 1. Agnus Dei qui tollit peccatum Mundi: 1. Cor. 15. Sicut in Adam omnes moriuntur; ita & in Christo viuificabuntur.

3. Alioquin non contraxisset poenalitatem mortalium.

4. Tota ratio contrahendi pec. or. est generatio per seminalem modum: at talis fuit Beatæ Mariæ generatio ex Ioachim & Anna.

5. Potest dici quis conceptus in pec. or. etiam cum est embrio informis & inanimatus; licet pec. or. propriè non existat nisi in anima rationali; quia tamè reuera tunc incipit homo existere quoad partem vnâ, sc. corpus; quod ex natura corrupta trahit ortum; dici corrupta potest; vt ei ex vi generationis debeatur nasci inde peccato-

catores hominem, ubi primum fuerit animatus. Idem erat debitum S. Mariæ; Sed Priuilegium exceptionis occurrit.

III. Ante Animationem B. V. nec Formaliter, nec Radicaliter potuit Sanctificari. *Non formaliter*, sc. per formalis sanctitatis infusionem; quia huius subiectum est persona, homo, anima rationalis. *Non radicaliter*, sc. in parentibus, vel semine, ita disponendo statum, ut non posset esse organum, per quod pec. orig. transfunderetur: Quia in semine nulla inest qualitas, qua intelligi possit semen mundari, & prolem in eo, seu radice, sanctificari. Nam, supposito Adæ lapsu: conceptio naturalis semper est inefficax, ut ex vi illius gratia inducatur. 2. Quia decretum diuinum est immutabile; Sed illud erat; ut, Adam peccante, omnes posterius conciperentur inimici Dei: Cui decreto repugnat, ut quis, sub eo contentus, sine pec. or. concipiatur. 3. Adhæc, B. V. fuit obnoxia peccato orig. Ergo vel minimum in primo conceptionis instante fuit obnoxia; Nam antè id habere non potuit debitum orig. pecc. Quare, (posito quod in Adam peccarit; ut ponere necesse est:) non potuit in primo conceptionis instante gratiam habere: hoc enim repugnat isti, esse obnoxiam orig. peccato; licet etiam solum in alio. sc. Adamo: qualis enim Homo præfuit in Ada; talis est etiam in se primo suæ conceptionis puncto, quo esse Homo incipit.

NOTANDVM. Peccatum Adæ communicatur cum posteris trisariam.

I. Peccarunt in Adam, cum hic præceptum transiret. Ast, ut tunc non in se actu, sed in Adamo potentia subsistebant; ita in eo peccarunt potentia, non in se actu.

II. Peccant in priore *conceptione seminali* inanimis, ante conformationem & animationem foetus, ratione vnius partis, ex naturâ corruptâ vitiata.

III. Peccant in altera *conceptione Rationali*, seu in Animatione; in qua propriè homines esse incipiunt.

I. *Modo*, B. Mariam in Adamo peccasse Quidam negant: Quod ab ea lege vetiti esus, sola Deipara fuerit excepta: ac proinde gustarit quidem cum Adamo pomum; sed non peccarit contra prohibitionem, & exempta ab illa. At Bellarmino hæc sententia non admodum tuta videtur. Quia omnibus conuenit, Deiparam esse redemptam; *Christus enim pro omnibus mortuus est*, 2. Cor. 5. sine exceptione: at B. V. Si nec actu nec potentia; nec in se, nec in Adamo peccauit, quomodo redempta dici potest?

II. *Modo*, B. V. non fuit libera ab orig. pec. quia per seminalem rationem, ut omnes, concepta fuit: ut supra docuimus.

III. *Modo*, putatur in primo creationis sui puncto, Deipara præseruata ab orig. pec. fuisse: Et hoc solo Diua differt à cæteris, Ierem. ac Baptista sanctificatis. De hoc questione sequente.

DICO AD POMERANVM, eum mectiri. Nam Sixtus V. in Constit. *Græuenimis*: de reliquiis; dicit nondum esse questionem de Conceptione B. V. definitam: & excommunicat damnantes

d

nantes

nantes alterutram sententiam hæresios. Sic & *Concil. Trid. sess. 5.* Et Pius V. in *Constit. edita* deluper. Conc. Basiliense quidem definiuit Immaculatam conceptionem; Sed Papa id non approbavit.

I. Dico AD Scripturas, 1. Rectè eas docere Christum solum or. peccati experte; ut qui nec in se, nec in Adamo peccavit: utpote conceptus solus ex Sp. Sancto, absque virili femine. Deipara verò caruit pec. orig. ex privilegio gratiæ; non vi generationis humanæ.

AD II. Deipara peccavit in Adam, & mortua fuit in eodem; fuitque naturâ filia iræ: Sed gratiâ semper filia misericordiæ.

AD III. Ut mortua in aliquo fuit Deipara, sc. ex vi generationis; ita & in eodem Christus pro ipsâ vivificanda mortuus est. Tribus autem temporibus obnoxia morti fuit:

1. Dum in lumbis Adæ, maiorumque suorum fuit.

2. In utero matris concepta primum materialiter ex parte.

3. In primo instanti Animationis, ubi ordine naturæ prius est subiectum, quàm accidentia; prius persona, quàm peccatum, aut iustitia inhærens.

II. Dico AD S. Patres. 1. Gratiâ opus ei fuit ad præservationem à pec. or. & actuali.

AD II. III. IV. patet ex dictis.

AD V. Sanctus Bernardus docet, quæ sunt contra Kemnitium.

1. Beatam Mariam antè fuisse sanctam, quàm natam.

2. Fuisse omnis pec. actualis exortem.

3. Suam pro Sanctificatione sententiam submittit Rom. Ecclesiæ.

4. Conceptam dicit in pec. or; subaudi, Conceptione priore seminali; non altera Animationis.

5. Sanctificatam; subaudi in infusio. ne animæ; non post eam. Sic & S. Anselmus est intelligendus.

III. Dico AD Rationes; Ex dictis sat liquet responsio.

AD IV. Redempta fuit Anima præservata; non Caro: ideo hæc ærumnosa permansit. &c.

IV. Dico AD Mendacia Kemn. I. S. Bern. & S. Anselmus diu antè Lombardum id docuerunt.

AD II. Exiisdem, ut ex S. Augustino liquet iam olim hanc viguisse quæstionem.

AD III. At Sanctificationis indidem patet antiquitas altior.

AD IV. At S. Bern. *epist. 174.* sentit contra Immaculatam conceptionem.

AD V. Libertas opinandi alterutrum relicta est eò, quòd neutrum S. Scripturæ repugnaret.

QVÆSTIO XIX.

An B. Maria Animatio fuerit Immaculata, an Sanctificata?

LUTHERANI, ut quæst. præcedenteliquet, nullo discernunt Marianam conceptionem ab omni nostra. Apage profanum vulgus.

AVTOR. Quæstio hæc Moralis est, & ingenii, & exercitii; non Fidei, inter Orthodoxos. Nihil adhuc definit Ecclesiæ: Festum Conceptionis insti-

instituens declarauit solum, magis videri pium conceptionem Immaculatam.

2. Asserens tamen alterutram sententiam esse falsam, peccat lethaliter; estque excommunicatus, vt temerarius: *Extrauag. Graue nimis*. Innouauit hoc decretum Conc. Trid. & Bulla Pij V.

3. Concionatoribus interdictum est sub pœna excommunicationis coram populo, vt incapace, de hoc disputare pro suggestu, cū alterutrius refutatione: solum referre quid obiter permissum fuit.

4. Nunc ea permissio ad Immaculatam Conceptionem solam est restricta: Non obstante, quod *Antiquior ac prior* priscorum Scholasticorum, cum S. Patribus, sibi constiterit sententia de Sanctificatione: & *Recentior*, post Scotum, coeperit inualefcere de Immaculatione.

5. Vtraque ducitur Scripturis, S. Patribus, Ecclesiæ Consensu, & Rationibus: *Prior* insuper Antiquitate; Sed solam intra Probabilitatem; extra Euidenciam.

6. Vtrimque præcisè solum quæritur de primo Animationis Marianæ puncto: *Fueritne Priuilegium, necne?*

7. PRIVILEGIATIO nulla vtrinque agnoscitur seminalis, seu actualis; in via & serie generationis inde ad Adam descendente, vsque ad primum Instans negatiuum Animationis B. Mariæ: Primum positium autem infusionis animæ in corpus sub dispositionis Vltimum quod sic, censetur æterno præseruationis à pecc. orig. id est,

Immaculationis; aut Sanctificationis, priuilegio gaudere.

IMMACVLATIO propriè dicitur priuilegiata; non Sanctificatio: Doceturque istis.

I. Scripturis probabiliter. 1. Adam, 1. Cor. 15. *Forma fuit futuri Christi*: Sed ex terra nondum maledicta formatus fuit; ergo & Christum decuit ex matre Nunquam, an Non, maledicta formari. S. Andreæ Apostoli hæc vox fertur: *Sicut de terra immaculata factus fuerat homo primus: ita necesse erat, vt de Immaculata* (ex priuilegio, aut Sanctificatione) *Virgine Christus nasceretur*.

2. Eva fuit immaculatè formata: at S. Patribus est figura Mariæ: ergo & hæc decebat immaculatâ animâ informari: An & debuit? Vnde patet debita præseruatio?

3. Cant. 2. *Sicut lilium inter spinas; sic Amica mea inter filias*. Cant. 4. *Tota pulchra es Amica mea; & macula non est in te* &c. *Hortus conclusus, fons signatus*. Hæc de Deipara; at sic, vt & de Ecclesia; exponunt S. Patres. Et hæc canit; *Nigra sum; sed formosa*.

II. SS. Patres. 1. S. Ambr. *Virgo per gratiam ab omni integra labe peccati*: originalis, an actualis? per Sanctificationem, an immaculata. S. Hier. *Deduxit eos in nube diei: Nubes ea non fuit in tenebris sed semper in luce*, B. Maria. Semper, est tempus; instans, non: ideo nec implicat.

3. S. Aug. *De V. Maria, propter honorem Domini, nullam prorsus, cum de peccatis agitur; an actualibus? nam originale est vnicum: habere volo quæstionem; Inde enim scimus, quod ei plus gratiæ collatum fuerit, ad Vincendum omni ex parte*

peccatum; Vtrumque? Originale, vt euaderet; actuale, ne inuaderet? *qua concipere, & parere meruit eum, quem constat Nullum habuisse peccatum.* Nota differentiam: Christus, nullum habuit: Maria vincere potuit: Hoc verò gloriosum vtrique est; illud Necessarium; non hoc. Christus, ait idem l. 5. in Iulianum, c. 9. *Profecto peccatum minus fecisset, si paruulus habuisset:* Sic & B. Maria, nisi Sanctificatione vicisset: at Immaculatio nō habuit, quod vinceret: Nisi fortè feminalem potentiam ad pec. orig.

4. S. Cyprianus forsan: *vas electionis*, Maria, *natura communicabat, non culpe;* Nec Instantaneæ: an diutius inherenti? *Natura vitiate?* an Priuilegiatæ?

5. Sophronius. *Maria, ab omni contagione liberata.* Quomodo per sanctificationem, an priuilegiationem?

6. S. Damasc. *Natura gratiam auertere ausa non est.* Liquida vox, distinctionisque incapax asserit Immaculationem.

7. Idiotus ait ante annos 800. *Macula originalis non est in te.* Post animationem: At in hac *Fuit: ne* quæstio manet.

8. S. Damianus: Altiore genere ait sanctificationis Beatam Mariam fuisse mundatam; quam Ieremias & Baptista. *Mundatam, sanctificatam* ait. Cetera S. Patrum, de gratia post animationem vnus capi posse videntur.

III. Ecclesiæ Consensus in Immaculationem (vt piam ac probabilem) est mirificus, inde ab Sixto IV, in Extrau. *Cum præ excessa & Graue.*

2. Leo X. Ordinem Immaculatæ conceptionis confirmavit.

3. Conc. Basiliense Oecu. isthuc consensit; licet Papa nullus approbavit.

4. Academiæ quædam iurant in Immaculationem.

5. Festum Conceptionis dicitur vulgò Immaculatæ.

6. Conc. Trid. post traditam Cōmunem de pec. or. doctrinam, declarat *Non fuisse mentem S. Synodi B. Virginem his decretis includendi.*

IV. RATIO fauet, I. Quia præseruare exemptam Deus potuit: Certum est: Ergo & Voluit. At voluntas vndeliquet? Decretum obstat Dei: Concipiendos omnes in Orig. iustitia: si mandatum seruauit Adam: sin; concipiendos in orig. peccato. At decretum hoc voluntatis vniuersalis perstat in via generationis communis; nil tamen derogat extraordinariæ Bonitati Dei ac voluntati Particularis huic non ademit. At hæc particularis voluntas vnde liquet: Cum, *quod natum est ex carne, caro est?*

Voluit autem Deus. I. Quia honor Matris est prolis.

2. Maxima Christi & Mariæ coniunctio erat: at nulla Christi ac Be-lial.

3. Quia *sapientia non habitabit in corpore subdito peccatis.*

4. Deus voluit in cœlis euectam supra omnes Angelos: ergo & in terris priuilegiari, præ protoplastis cum iustitia orig. creatis; sed lapsis; præque Angelis iustis, sed non lapsis. Reuelationes S. Brigittæ huc fauent probatæ,

IV. DE